

Køllekraft mot budsjett-forakt

Siste

FRIHETEN

ONSDAG

6. JULI 1988 / Nr. 51 / 48. ÅRG. / KR. 5.00



Oslo kommune med krampetreknings- Oppretter aksjeselskap for å omgå bystyrevedtak

Oslo kommune har opprettet aksjeselskapet Oslo Byhall A/S for å omgå vedtak i Oslobystyre fra 1985 mot å gi firmaer som driver på kontraktbasis byggeoppdrag for Oslo kommune.

Firmaet Eeg Henriksen Bygg A/S har fått oppdraget med å bygge Oslo Byhall. Dette er et firma som stort sett bygger med leid arbeidskraft.

Direktør i Oslo Byhall A/S, Arne Kvalheim synes ikke det er noe galt i det.

– Et aksjeselskap kan da ikke være bundet av et bystyrevedtak, sier han.

Side 2



KARLSEN ODD S.
EIDSBOTNVN 13
7600 LEVANGER

Mindre krigsfare

- Lenin ble flittig sitert på den nylig avsluttede partikonferansen i SUKP. Partiet framhever at de går tilbake til Lenin-Sovjet-statens første leder.
- Ut av sine analyser trakk Lenin den konklusjon at imperialismen ikke automatisk betyr krig. Generalsekretær Gorbatsjov påpekte i sin innledning at faren for krig var mindre etter at den «nye tenkning» også var introdusert i Sovjetunionens utenrikspolitikk.
- FRIHETEN gjengir den utenrikspolitiske del av Gorbatsjovs tale på sidene

4 og 5



20 000 industri- arbeidsplasser borte

Fra 1972 til 1986 har Oslo og omegn mistet 20 000 arbeidsplasser i industrien. Jern og Metall har mistet 13 prosent av sine medlemmer i Oslo-regionen i løpet av denne perioden.

Side 3



Framsendes
som
dagsavis til:

Retur: Pb 3622, GB, 0135 OSLO 1

Oslo kommune mangler styring

Bryter Oslo Byhall A/S bystyrets vedtak fra 18.09.85?

■ Dette spørsmålet tar Bygningsindustriarbeidernes seksjon i Oslo & Akershus opp på en pressekonferanse i Oslo mandag 4. juli i Oslo.

Av LEIF KLEMETSEN

Den 18.09.1985 fattet Oslo bystyre et vedtak om at Oslo kommune ikke skal bruke firma som i stor grad benytter seg av kontraktører, til kommunale byggeoppdrag, men bystyrevedtaket ble ført i penen på en meget rund og dårlig måte. Noe som gjør det enkelt å omgå.

Det heter at: «Det kan kun inngås kontrakter med entreprenørfirmaer som utfører arbeider innenfor sitt fagområde med egne ansatte. Eventuelle underentreprenører innenfor andre fagområder må være reelle og lovlige og enten drive alene eller ha egne ansatte.»

Videre heter det: «Ved innlevering av tilbud skal det bekreftes at arbeidene skal utføres av egne ansatte. I tilbud som dekker flere fagområder skal det fremgå at det på fagområder som ikke beherskes av hovedentreprenøren skal antas reelle og lovlige underentreprenører som kun bruker egne ansatte. Firmaer som har inngitt tilbud og som blir innstilt skal legge frem en bekreftet oversikt over firmaets og underentreprenørens økonomi, inkl. innbetaling av skatter og avgifter(moms) før kontrakt inngås.»

Kontraktørvirksomhet

Firmaet Eeg Henriksen Bygg A/S er et firma som i meget stor grad benytter bygningsarbeidere som er registrert som selvstendig næringsdrivende. På denne måten unngår et firma merutgiftene og merarbeidet med innbetaling av skatter, avgifter og sosiale utgifter.

Bygningsindustriarbeidernes seksjon i Oslo & Akershus reagerer meget sterkt på at Oslo Byhall på denne måten skal bygges ved hjelp av innleid norsk og utenlandsk arbeidskraft. – Nå må det settes en stopper for denne type firmadrift, heter det.

I Sak nr. 410 som er et forslag vedrørende kontraktørvirk-



Oslo Byhall bygges ved hjelp av Eeg Henriksen Bygg A/s sine kontraktører.

somhet i Oslo heter det i kap.II, paragraf 2: «Det kan kun inngås kontrakter med entreprenørfirmaer som utfører arbeider innenfor sitt fagområde med egne ansatte. Eventuelle» I kap. II, paragraf 8 heter det: «Ved innlevering av tilbud skal det bekreftes at arbeidene skal utføres av egne ansatte.»

Kvalheim og Heggen Larsen

Direktør Arne Kvalheim i Oslo Byhall A/S sier det ikke er slik at Oslo Byhall A/S med status aksjeselskap er bundet av et tidligere bystyrevedtak i og med denne statusen. Han bekrefter at bystyrets vedtak av 18.09.1988 ikke har vært vurdert. Eeg Henriksen har fått jobben uten å forplikte seg til å bruke egne ansatte.

Tove Heggen Larsen derimot mener ubetinget at Oslo Byhall A/S er bundet av et slikt tidligere bystyrevedtak.

Oslo kommune eneaksjonær i Oslo Byhall A/S.

RVs bystyreprerentant Erling Folkvord sa i bystyremøtet hvor saken var oppe

Oslo kommune og egne vedtak

I følge en uttalelse fra advokat Arild Ruus Simensen heter det at: – Jeg er av den klare oppfatning at Oslo kommune må kunne gi pålegg direkte til Oslo Byhall A/S om å innrette seg helt og holdent etter dette vedtak. Dette sier han etter å ha gjennomgått sak vedrørende kontraktsprosmalet i protokoll fra bystyret 05.03.1986 vedr. bygging av byhall på Vaterland.

Oslo kommune forsøker å omgå egne bystyrevedtaket ved å overføre ansvaret for utføring av forskjellige kommunale byggeprosjekter til aksjeselskaper. Dette er en omgåelse av de folkevalgte bystyreprerentantenes uttrykte vilje. Bystyret har, med god grunn, fattet et vedtak om at bare firmaer som bruker egne ansatte skal kunne bygge for Oslo kommune.

Kommuneadministrasjonen har med et administrativt håndgrep opprettet et selskap som de selv hevder ikke er forpliktet til å følge de folkevalgte vedtak. Dette på tross av at det samme selskapet er 100% kommunalt eid.

Hvorfor opptrer et kommunalt selskap på denne måten, spør Norges bygnings- og indutriarbeiderforenings Oslo Akershus seksjon.

Oslo Byhall A/S føler seg forpliktet til å ta laveste anbud. Vi vil hevde at en eventuell besparelse er fundert på følgende forhold:

– Utstrakt bruk av underentreprenører med stort innslag av ufaglært arbeidskraft.

– Omgåelse av avtaleverket og Arbeidsmiljøloven.

Setter vi dette på spissen ønsker Oslo kommune å spare penger ved å forverre arbeidsforholdene for bl.a. bygningsarbeidere.

Norges Bygnings- og Industriarbeiderforening seksjon Oslo Akershus, mener at det administrasjonsopplegget det her er snakk om øker risikoen for alvorlige ulykker i en bransje som allerede er sterkt belastet.

Ansvaret for verne- og sikkerhetsarbeid her erfaringsmessig blitt svekket under lignende organisasjonsforhold.

Bygningsindustriarbeidernes seksjon Oslo Akershus krever at Oslo kommune nå rydder opp i dette forholdet, slik at Oslo bystyres vedtak om bruk av entreprenører med egne ansatte blir etterlevd i praksis.

ANDRE MENER

Løfterikt fra Gorbatsjov

Enkelte røster i vest kritiserer likevel at Sovjetsamfunnet ikke utvikler seg i retning av et tradisjonelt vestlig demokrati. En slik innvending er mer politiske besvergelses enn meningsfylt kritikk. Det vi oppfatter som demokratiske institusjoner ble aldri avskaffet av det sovjetiske kommunistpartiet, de har aldri eksistert i landet.

Gorbatsjovs reformpolitikk må istedet bedømmes i lys av det systemet den fungerer innenfor. Da er det snakk om radikal satsing, om grensesprengende reformer av et omfang ytterst få vestlige politikere noen sinne har maktet å sette i gang i sine egne land.

For oss i vest er det likevel det mest vesentlige at en politikk preget av «glasnost» og «perestrojka» vil være det beste grunnlaget for å videreføre og styrke det avspenningsklima som hersker i kjølvannet av raketttavtalen. Også når det gjelder økonomisk samkvem åpner det seg nye muligheter. For eksempel har makthaverne i Kreml nylig signalisert at de kan tenke seg å gjøre rubelen vekslingsdyktig (konvertibel) i forhold til vestlig valuta. Nettopp dette problemet har vært et alvorlig hinder for øst-vest handelen til nå.

I denne situasjonen er det viktig at også vestlige politikere opptrer på en slik måte at prosessen kan fortsette. Krav om ny opprustning, eller modernisering som det heter i nytale, vil være den beste argumentasjon for Gorbatsjovs motstandere i maktapparatet. Og motkreftene er fremdeles sterke. Det forteller også den store partikonferansen om.

Egil Knudsen
i Arbeiderbladet

Partikonferansen

Resultatene samlet, både når man ser på form og innhold, gir en overveldende poengseier til Mikhail Gorbatsjov. Det er blitt innvendt at det hatske oppgjøret mellom den avsatte sjefen for Moskva-partiet, Boris E Jeltsin, og den konservative nummer to i partiet etter Gorbatsjov, Jegor Ligatysjov, etterlater et inntrykk av et parti som er i strid med seg selv. Men man kan heller vende synspunktet om og si det er et uttrykk for sunnhet at meningsforskjeller blir artikulert på en slik bramfri måte – og at de kommer publikum for øre.

Dagbladet

BAKGRUNN

Oslo uten industri?

20.000 færre
industriarbeids-
plasser i Oslo

Av PER IVAR SANDVIK

I 1972 gikk 58.506 arbeidere i Oslo på jobb hver dag – for å utføre sin del av verdiskapningen i Oslo-industrien. I 1986 ruslet 37.939 arbeidere inn fabrikkportene. 20.569 færre arbeidere enn 14 år tidligere. Dette viser tall NTB har innhentet fra Statistisk Sentralbyrå.

I dag er trolig antallet industriarbeidsplasser i Oslo nede i 35.000. Men det gjelder bare den delen av de sysselsatte i bedriftene som vi på godt norsk kaller arbeidere. Antall ansatte i bedriftenes administrasjon har holdt seg nærmest kontant i de siste 15 år.

Industrikulturen

Fagforenings- og industriledere ser med sterk bekymring på utviklingen av Oslos industri-kultur.

Fra 1972 og til i dag har det hvert år blitt skapt færre industriarbeidsplasser enn det har gått tapt som følge av flytting eller nedleggelse av industribedriftene. Det eneste unntaket var i 1986. Da økte antall industriarbeidere i Oslo med skarve 559 arbeidere, fra 37.380 i 1985 til 37.939 i 1986.

Når det gjelder de ansatte i bedriftenes administrasjonsdel, er bildet imidlertid et helt annet. I Oslo-industrien har denne andelen holdt seg forbausende stabil siden 1972. Den gangen utgjorde hjelpeavdelingen samlet 3.367 sysselsatte. Topp ble nådd i 1973 med 3.840, bunn i 1983 med 2.888 sysselsatte. I 1986 var tallet 3.241.

Statistisk Sentralbyrå kaller administrasjonsdelen i bedriftene hjelpeavdelinger. I 1986 utgjorde hjelpeavdelingene atte prosent av de sysselsatte i industribedriftene. I 1972 var denne andelen fem prosent.

Med andre ord: Produksjonsdelen flyttes ut eller blir nedlagt raskere enn det skapes nye.

41 600 helt ledige

Ved utgangen av juni var det registrert 41 600 helt arbeidsledige ved arbeidskontorene, 24 300 menn og 17 300 kvinner.

Dette betyr en økning i arbeidsledigheten fra juni i fjor til juni i år på 12 800 personer, 9 400 menn og 3 400 kvinner. Fra mai til juni i år var det en økning i arbeidsledigheten på 3 200. Ledigheten i juni utgjorde 1,9 prosent av arbeidsstyrken.

Ved utgangen av juni var det 4 900 ledige under 20 år, 1 300 flere enn på samme tid i fjor.

Av de registrerte var 7 000 permitterte. Dette utgjør 17 prosent av total ledighet og er 3 500 flere enn i fjor.

I alt er det nå registrert 10 300 ledige stillinger, 4 600 færre enn i juni i fjor. (NTB)



mens sysselsatte i hjelpeavdelingene øker. Dersom antall sysselsatte i hjelpeavdelingene hadde gått ned like mye, ville det ikke vært flere enn 2.000. I dag ligger tallet trolig et sted rundt 3.000.

Jern og Metall
redusert med 13 %

Oslo Jern og Metall hadde i 1987 13.600 medlemmer. Medlemstallet i dag er i underkant av 12.000. Dette betyr at antall medlemmer er redusert med 13 prosent på et år.

For Oslo som by er dette katastrofalt, sier fagforeningsleder Ellen Stenrud i Oslo Jern og Metall. Hun mener dessuten at byen vil endre seg rent kulturelt dersom industriarbeidsplassene fortsetter å forsvinne. Stenrud er opptatt av at Oslo-industrien skal bevares som tradisjon og som en ren industri-kultur.

Oslo Jern og Metall kjemper mot flytting av industriarbeidsplasser til distriktene fordi de ønsker å opprettholde en industri der det er god og nær tilgang på tjenester innen forskning og utvikling. Dette vil i neste omgang gi «knoppskyting» ved at industrien kan ekspandere med nye etableringer i distriktene hevdes det.

I en enquete utført for Oslo og Akershus Håndverk- og Industriforening oppga bare seks prosent av 385 skoleelever at de kunne tenke seg en industrijobb i framtida. Undersøkelsen ble utført blant fem videregående skoler og fem ungdomsskoler fordelt på Oslo og Akershus.

Kun 2 prosent av de spurte hadde fått anbefalt industrien som framtidig arbeidsplass av foreldrene, mens 6 prosent hadde fått anbefalt dette yrket av lærere på skolen.

15 prosent av elevene ønsket å gå inn i et håndverksyrke, og like mange hadde fått anbefalt dette av foreldre eller lærere.

Mange ungdommer oppfatter jobb i industrien som mindre interessant.

Over halvparten av elevene svarte at de ønsket å arbeide innen servicenæringen. 43 prosent hadde fått anbefalt dette av lærere, og 13 prosent hadde fått anbefaling fra foreldre.

Industri mindre
interessant

Men jeg har inntrykk av at ungdommen stadig oppfatter industri-jobber som mindre interessant, sier administrerende direktør Erik Tangen i Oslo og Akershus Håndverk- og Industriforening.

Enqueten som ble utført viste det seg at elevene hørte mest på foreldre når det gjelder valg av yrke, og dernest lot seg påvirke av media. Lærerne ble oppgitt som mindre viktig i pavirkningen av yrkesvalg.

Tangen mener dette er betenkelig sett fra industriens synspunkt, fordi svært få foreldre oppfordrer barna sine til å ta industrijobber, og fordi han mener at massemedia ofte beskriver industrien som en usikker arbeidsplass.

Men det har vist seg at nettopp industrien i Oslo-regionen har hatt større evne til omstrukturering enn i andre deler av landet, sier Tangen. (NTB)

REDAKSJONELT

Tragedien i Den perisiske gulf, der USA-krigsskipet Vincennes i helga skjød ned et iransk passasjerfly med 290 mennesker ombord, har vakt en hel verdens bestyrtelse og avsky.

Nedskytingen fant ikke sted over USAs eget territorium. Det ligger tusener av kilometer borte. Den skjedde over et havområde, der USA selvbestaltet har utpekt seg til internasjonalt militærpoliti, og spekket det med krigsskip utstyrt med dødbringende ultramoderne vapen og annet krigsmateriell.

Ett av disse vapen er krigsskipet Vincennes. Ifølge amerikanske fagmilitære ble skipet i 1984 utstyrt med rakettsystemet Aegis, som betegnes som verdens beste for nedskyting av fly og raketter. I helga viste effektiviteten seg like stor overfor et passasjerfly, og drepte de 290 ombord. Tragedien kommenteres i alle aviser også i vårt land. Også i VG, som i en lederartikkel til dels er meget kritisk og klar når det gjelder bakgrunnen for den uhyggelige begivenheten.

VG kaller president Reagans ord om at nedskytingen skjedde som en del av en riktig forsvarshandling for «usmakelig og malplassert». Vi er enig med VG i dette, og også i det følgende: «Behovet for fred i området blir enda mer påtrengende etter det som skjedde i helgen. Og enda en gang bør det settes et spørsmålstegn ved at en av verdens supermakter utpeker seg selv til «politioppgaver» i et område som hele det internasjonale samfunn bør føle ansvar for... det bør finnes bedre muligheter for å trygge skipsfarten i området enn dagens ordning, som i så sterk grad involverer et militært engasjement fra USAs side».

At VG likevel avslutter med å erklære tillit til USAs reaksjoner etter nedskytingen, finner vi naturlig. Gammel vane er vond å vende.

USAs militære nærvær i Gulfen stammer helt fra den kalde krigens dager, men ble voldsomt trappet opp under den pagaende varme krig mellom Iran og Irak. Den ene tragiske konfrontasjonen hav avløst den andre, trass i USAs krigsflåte, eller som nå på grunn av den.

Advarslene og protestene mot dette har først og fremst kommet fra mange som hele tida har hevdet at USAs militære innsats i Gulfen bare øker spenningen og ulykkens omfang. Isteden må en nå fram til fred mellom de to krigførende arabiske stater gjennom forhandlinger. Bare dette kan trygge den frie skipsfarten. Her må også Norge være med i arbeidet for en løsning. Her er det ikke nok med utenriksministerens ord til pressen om at «Dette er en tragedie», og heller ikke kondolanser til den iranske ambassade med at «dette var sørgelig, stakkars dere!».

Selv om «skipsfartens folk» ikke protesterer – i alle fall har ikke vi merket noe noe til det – mot USA-overvakingen av deres interesser, må landets regjering gjøre det. Og ta et klart og sterkt initiativ gjennom FN med krav om forhandlinger og fred mellom de krigførende. Om det skulle være nødvendig med militær overvaking som garanti for fri skipsfart til og fra alle havner i området, bør vårt land foreslå å få den gjennomført i FN-regi. Kan landets regjering manne seg opp til å gå i bresjen med et slikt initiativ, og sa hurtig at en kan avverge de ringvirkninger som uvegerlig vil bli en følge av den uhyggelige nedskytingen av det iranske passasjerflyet over den perisiske gulf i helga?

Med nyhetene bak nyhetene

FRIHETEN

Utgitt av Norges Kommunistiske Parti.
Trykt i A/S All-Trykk.
Redaktør: Arne Jørgensen.
Disponent: Fredrik Kristensen.
Telefon (02) 67 33 80 – 67 33 81.
Adresse: Postboks 3622 GB, 0135 Oslo 1.
Gateadresse: Grønlandsleiret 39.

Postgiro: 408 1253 (abonn.) – 508 1286 (ann.)
Bankgiro: 9001 07 30537.
Abonnementspris: kr. 400 pr. år, kr. 100 pr. kvartal.
Løssalg: kr. 5.00
Annonsepriser: kr. 3.30 pr. spaltecentimeter på alminnelig plass, kr. 3.80 pr. mm. på tekstsider og kr. 8.00 pr. mm. på 1. side.

Dette sa G

■ **FRIHETEN** bringer her den utenrikspolitiske del av Mikhail Gorbatsjovs tale til SUKPs 19. partikonferanse, og historikeren Roy Medvedjevs kommentarer til hele talen som er ført i pennen av Igor Sedykh.

Gorbatsjovs tale innledet konferansen som startet tirsdag for en uke siden. Den inneholdt også en større innenrikspolitisk del hvor det blant annet foreslås en omorganisering av Sovjetunionens politiske system (Hele teksten kan skaffes på norsk hos pressebyrået Novosti). De 5000 delegatene på konferansen sluttet seg til dette, og mange andre, forslag. I fredagsavisen vil vi bringe en lengre artikkel om partikonferansen og dens resultat.

■ Perestrojkaen (omformingen) i Sovjetunionen er blitt en faktor av verdensbetydning. De gjennomgripende endringene hjemme hos oss selv har også krevd nye holdninger til internasjonale saker.

Når vi foretar en vurdering av den sovjetiske utenrikspolitikken i etterkrigstiden, glemmer vi ikke at imperialismen skapte en virkelig ekstraordinær situasjon omkring oss og våre allierte. Den vestlige militærblokken med USA i spissen hadde en åpent aggressiv holdning overfor sosialismen. Krigstrusselen ble en faktor vi hele tiden måtte regne med. Og den har ikke forsvunnet ennå. Sovjetunionen og dens allierte har ikke kunnet annet enn å reagere mot dette, på samme måten som mot den målrettede psykologiske krigføringen mot de sosialistiske landene.

Manglende vurdering

Ikke desto mindre må vi, når vi skal trekke lærdom av fortiden, erkjenne at heller ikke det utenrikspolitiske området gikk fri for de kommando-administrative metodene. Selv uhyre viktige beslutninger ble truffet av et fåtall personer, uten noen kollektiv og allsidig vurdering og analyse, og av og til uten at man engang i det minste hadde rådført seg med venner. Dette førte til inadekvate reaksjoner på internasjonale begivenheter og politikken til andre stater, og også til feilaktige beslutninger. Dessverre ble det ikke alltid overveiet hva det kunne komme til å koste befolkningen og hva den ene eller andre handlingsvarianten kunne resultere i.

Som svar på den kjernefysiske utfordringen vi og hele den sosialistiske verden ble stilt overfor, ble det nødvendig for oss å oppnå strategisk paritet med USA. Og dette ble gjort. Men idet vi konsentrerte enorme midler og oppmerksomhet omkring det militære aspektet ved å motvirke imperialismen, utnyttet vi ikke alltid de politiske mulighetene som oppsto i forbindelse med fundamentale endringer i verden, til å trygge statenes sikkerhet, minske spenningen og skape gjensidig forståelse mellom nasjonene. Resultatet ble at vi lot oss trekke med i et rustningskapløp, noe som var nødt

til å få innvirkning på landets sosiale og økonomiske utvikling og dets internasjonale stilling.

Ny tenkning

I mellomtiden nærmet rustningskapløpet seg en kritisk grense. I lys av dette begynte vår tradisjonelle politiske og samfunnsmessige virksomhet å tape sin overbevisningskraft. Og for å si det enda klarere – hvis vi ikke hadde brutt med logikken i denne utviklingen, hadde vi faktisk kunne befinne oss på randen av en krigskonfrontasjon.

Derfor ble det nødvendig ikke bare med en videreutvikling, men en gjennomgripende fornyelse av utenrikspolitikken.

Til det trengtes det en ny politisk tenkning, og grunnlaget for denne ble lagt på april-plenumet (1985) i Sentralkomiteen og den 37. partikongressen. Her ble det filosofiske grunnlaget lagt for vår internasjonale virksomhet i lys av perestrojkaen. Den nye tenkningen er ingen lukket eller avsluttet doktrine. Den er dialektisk, slik at vi hele tiden skal kunne videreutvikle politikken i samsvar med en virkelighet i forandring. Og, naturligvis, i samsvar med vårt sosialistiske valg og de leninske prinsippene.

På samme måte som i andre anliggender har den sovjetiske

ledelsen vendt seg til Lenin og hans erfaring – noe som tilsier at vi overalt, i enhver situasjon, skal handle ut fra et realistisk ståsted. Kun en slik utenrikspolitikk kan tjene perestrojkaen effektivt. Kun når dette er tilfellet, kan det forventes at de den er rettet mot vil innta en realistisk holdning til den. Kun da kan den bidra til å redde verden fra de farer den står overfor.

Når vi har foretatt analyser av dagens verden, har vi fått en klarere forståelse av at de internasjonale relasjonene, uten å ha tapt sin klassemessige karakter, i stadig større grad går på forholdene mellom selve nasjonene. Vi har konstatert at nasjoner og land som danner nye nasjonale enheter, spiller en økende rolle i verden. Dette innebærer at vi er nødt til å regne med et mangfold av ulike interesser i de internasjonale sakene. A ta dette med i betraktningen er et viktig element i den nye politiske tenkningen.

Kjernen

Med utgangspunkt i den tiden vi lever i, som er preget av en økende kjernefysisk fare, tilspising av andre globale problemer og en sterkere internasjonalisering av alle de globale prosessene – som blir stadig mer komplekse og innbyrdes sammenhengende, selv om de er fulle av indre motsetninger –, har vi forsøkt å trene dypere inn i den ide som i utgangspunktet ble lansert i marxismen om den innbyrdes sammenhengen mellom de proletariske klasseinteressene og de allmennmenneskelige interesser. Dette har ført oss frem til den konklusjon at det er de allmennmenneskelige interessene som må prioriteres i vår tidsalder. Dette er kjernen i den nye politiske tenkningen.

Denne har gjort det mulig for oss å foreta en bredere vurdering av den livsviktige betydning de etiske verdiene har for vår tids

internasjonale relasjoner – verdier som er blitt skapt av folkene gjennom århundrer, og som er blitt utmeislet av menneskehetens store åndshøvdinger.

Når vi har analysert de fundamentale endringene i verden, har vi måttet bekjempe mange stereotyper, som har lenket våre muligheter og til en viss grad gitt næring til de som har vært ute etter å forvrengte våre faktiske hensikter.

Dialog nødvendig

Det har vært av stor betydning at vi har gått ut og tatt kontakt med representanter for andre land på et bredt plan – fra stats- og regjeringsoverhoder til vanlige borgere, med anerkjente autoriteter innen vitenskap og kultur, med fremstående forfattere, med ledere for delegasjoner fra politiske partier, frivillige organisasjoner og bevegelser, med fagforeningsledere og sosialdemokratiske ledere, med geistlige og parlamentarikere.

Denne omfattende direkte kommunikasjonen har på et vis «åpnet» Sovjetunionen for omverdenen på nytt. Og vi på vår side har fått bedre anledning til å se og forstå den verden som omgir oss, delta i drøftingen av dens problemer og søkingen etter veier å gå for å få til løsninger. Vi har kunnet trekke ut det verdifulle av ideer fra andre kulturer og andre åndelige tradisjoner, noe som for eksempel gjenspeiles i Delhi-deklarasjonen av 1986.

Ved hjelp av denne «tilbakemeldingen» er det blitt lettere å nå frem til gjensidig forståelse også med hensyn til spørsmålet om hva som skal legges i verdier som frihet og demokrati.

Alt dette har tilført den sovjetiske utenrikspolitikken dynamikk og gitt grunnlag for å fremme en rekke betydningsfulle forslag.

Det dreier seg om programmet for en etappevis tilintetgjørelse

av kjernevåpnene innen år 2000, et system for altomfattende sikkerhet, at det skal være valgfrihet og interessebalanse, et «felleseuropeisk hjem», en omlegging av forholdene i det asiatiske Stillehavs-området, tilstrekkelighetssprinsippet for forsvaret og en ikke-offensiv doktrine, reduksjon av rustningsnivået som et middel til å styrke nasjonal og regional sikkerhet, fjerning av baser og tropper fra fremmed territorium, tillitstiltak, økonomisk sikkerhet og ideen om at vitenskapens autoritet inkluderer direkte i verdenspolitikken.

Til grunn for våre kontakter på mellomstatlig nivå er det lagt en dialog, og på nedrustningsfeltet – vilje til effektiv gjensidig kontroll. Dette har gjort det mulig å utvide spektret for tilliten langt ut over grensene for det vanlige spektret for verdensanskuelsen. Og vi har oppdaget et betydelig potensial for gjensidig forståelse og vilje til sameksistens og samarbeid selv i innflytelsesrike kretser som ideologisk sett står oss svært fjernt.

Materiell overbevisning

Vår oppriktige og åpne invitasjon til felles overveielser og søking har fått stor respons rundt om i verden. Og glasnost- og perestrojka-linjen gir våre utenrikspolitiske ideer og initiativer «materieell» overbevisningskraft.

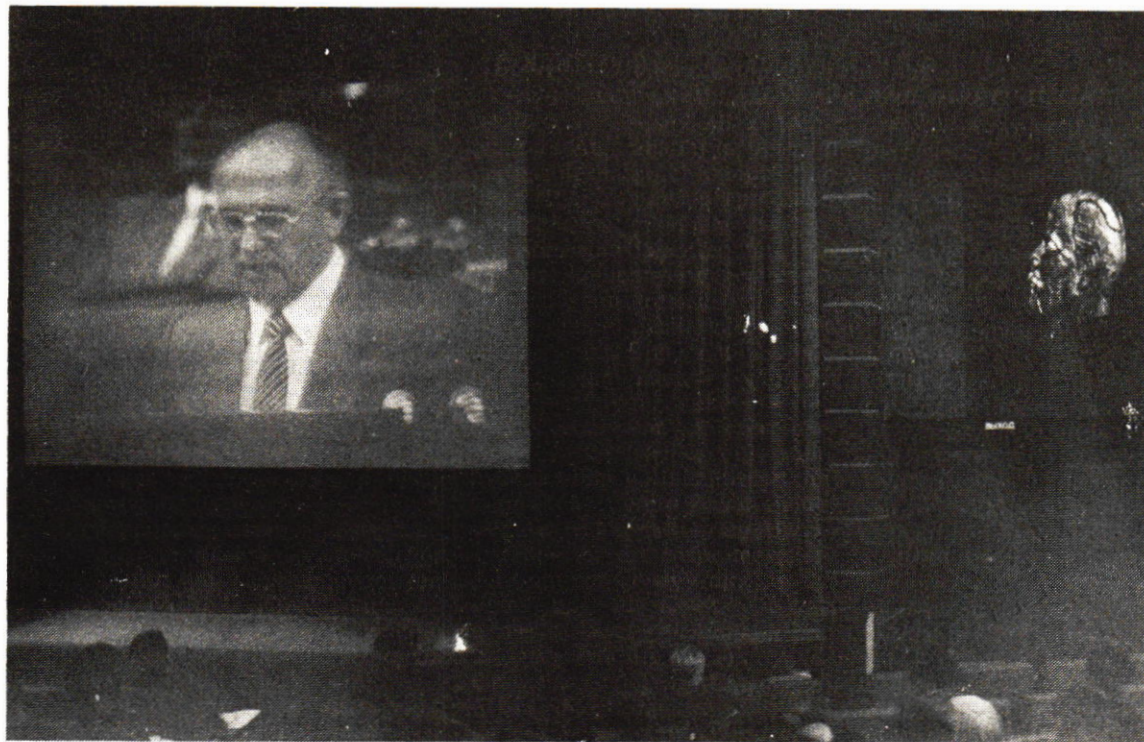
Denne holdningen har også muliggjort slike store gjennombrudd i verdenspolitikken og fremfor alt på nedrustningsområdet som Geneve og Reykjavik, som fikk reell fortgang i forhandlingsprosessen, og som dannet utgangspunktet for de vellykte toppmøtene i Washington og Moskva. Som resultat av dette er hele den internasjonale situasjonen i ferd med å endre seg.

I lys av den nye tenkningen har vi også vurdert situasjonen i den sosialistiske del av verden. Sammen med våre venner har vi på en kameratslig måte forsøkt å befri den internasjonale kjernen i forholdet mellom oss for fortidens avleiringer. Det personlige samkvemmet mellom parti- og statslederne er blitt aktivisert, saklig og operativt. Samordningen av det sosialistiske fellesskapets utenrikspolitikk fortsetter.

Verdenssosialismen gjennomgår for tiden en vanskelig overgangsperiode. Når de sosialistiske landene sprenger nye grenser og viser sitt potensial innenfor nasjonale og internasjonale rammer, øker dette sosialismens anseelse og rolle i verdenssammenheng.

Et sentralt moment i den nye tenkningen er konseptet om valgfrihet. Vi er overbevist om dette prinsippets universelle gyldighet for de internasjonale rela-

De rundt tusen akkrediterte pressefolkene fikk følge Gorbatsjovs innledningsforedrag direkte via en TV-skjerm i presesentret.



Gorbatsjov



Framover

Alt i alt kan man ut fra en analyse av de eksisterende realiteter anta at verden rundt århundreskiftet, hvis det lykkes å konsolidere og videreutvikle disse realitetene, vil kjennetegnes av følgende tendenser:

– En gradvis demilitarisering og humanisering av de internasjonale relasjonene, der det endelig blir fornuft, kunnskap og etiske normer, og ikke egoistiske bestrebelse og fordommer, statene tar utgangspunkt i når de skal løse de tallrike motsetningene i verden og finne frem til en interessebalanse, og der retten for hver enkelt til å velge fritt blir anerkjent.

– Statens sikkerhet vil i stadig større grad bli avhengig av politisk samarbeid og prikkfri oppfyllelse av internasjonale forpliktelser, i stedet for forholdet mellom militærpotensialene; og det vil etter hvert bli skapt et altomfattende system for internasjonal sikkerhet, hovedsakelig ved at De forente nasjoner får en viktigere rolle og blir en mer effektiv organisasjon.

– Den kolossale veksten i det teknisk-vitenskapelige potensial vil bli utnyttet på en mer sivilisert måte, slik at globale oppgaver innen økonomi, økologi, energi, matvareforsyning, medisin og annet kan bli løst slik at det tjener hele menneskeheten.

– Et mangfoldig og frivillig samkvem mellom uavhengige stater og folk vil bidra til gjensidig materiell og åndelig berikelse og styrke en allmenn fredsstruktur.

Men er ikke dette illusorisk? Er det så at de imperialistiske kildene til aggresjon og krig er blitt borte? Nei, det er det ikke. Vi har ikke glemt trusselen mot freden fra den imperialistiske militarismens side, og vi anser at det foreløpig ikke finnes garantier for at de påbegynte positive prosessene er uavvendelige.

Mot maktpolitikk

Men den nye politiske tenkningen gir oss grunnlag for å se og finne frem til nye muligheter til å stå imot maktpolitikken på et bredere politisk grunnlag enn tidligere. Disse mulighetene forsterkes også av nye objektive faktorer som er kommet til i den andre halvdel av dette århundret.

– Dette er også bestemmende for oppbyggingen av forsvaret vårt, hvis effektivitet fra nå av må tuftes på fortrinnsvis kvalitative kriterier – både når det gjelder teknikk, militær vitenskap og sammensetningen av de væpnede styrkene. Oppbyggingen av forsvaret må garantere Sovjetunionens og dens alliertes sikkerhet, og den må finne sted i nøye samsvar med vår forsvarsdoktrine.

I vår praktiske internasjonale virksomhet vil vi også videre fre-

Et kompromiss

– I virkeligheten er hele beretningen en sammenfletning av kritiske vurderinger og konstruktive forslag. Når Gorbatsjov snakker om at vi undervurderer dybden i deformeringen, innebærer det en erkjennelse av hvor alvorlige krisefenomenene er, som vi står overfor. Først nå har landets ledelse innsett at den har undervurdert den motkraft som utgjøres av fordommene som er avfødt av personkulten og Bresnev-epoken, og den virkningen de har hatt på innen- og utenrikspolitikken.

– I hvor stor grad mener De innholdet i Sentralkomiteens «teser» videreutvikles i beretningen?

– I beretningen tas det opp mange spørsmål som går lenger enn tesene. Selvsagt finnes det ting som trenger oppklaring – for eksempel funksjonene til et nytt øverste sovjet, sovjetkongressen og presidenten (formann for det øverste sovjet). Det dreier seg faktisk her om å etablere en sovjetisk form for parlamentarisme, om fullverdige folkevalgte som skal stå for den direkte styringen av landet. Når partiets og statens funksjoner skal begrenses, må de funksjonene som de 16 fagavdelingene av Sentralkomiteen har, overføres til kommisjoner fra det øverste sovjet. Hvis dette blir gjennomført, betyr det at partiapparatet skjæres ned til det halve, en svekkelse av dets stilling i partiets ledelse.

Naturligvis oppstår spørsmålet om endringer i grunnloven, eller muligens en ny grunnlov. Det finnes også en rekke uklare momenter i forbindelse med de økonomiske reformene. Hvis vi antar at den nye bedriftsloven blir gjort gjeldende overalt alle-

rede kommende år, og hvis spørsmålet om en snarlig innføring av engroshandel og prisreform også blir aktuelt neste år, slik det kan se ut til, så vil uunnværlig spørsmålet om nye funksjoner for regjeringen og departementene bli reist. Det er mange slike spørsmål, og hvert enkelt av dem kunne godt gitt grunnlag for en egen beretning. Det lar seg dog ikke gjøre. Men vi har i hvert fall fått rikelig næring til videre diskusjoner.

– De har ofte kommet med kritikk av de målsettingene tidligere partiledere har satt opp. Hvor realistiske mener de målsettingene for perestrojkaen er, som ble skissert i beretningen?

– De er absolutt realistiske, men det trenges folk og midler for å nå målene, og det har vi ikke for mye av. Beretningen ble fremført på vegne av Sentralkomiteen, og det er ikke til å komme utenom at den inneholder et kompromisselement. Kritikken var, etter min mening, forholdsvis dempet. Det er sannsynligvis ikke alle talloppgavene som ble anført, som er i overensstemmelse med virkeligheten, f.eks. hva angår veksten i levestandard. Og det settes grenser for demokratiseringen. Det skal være glasnost og meningspluralisme, men samtidig betones «høy ansvarlighet». Men det finnes også momenter i beretningen som er ubehagelige for perestrojka-motstanderne. Det er mulig at konkrete slutninger vil bli gjenspeilet i vedtakene på konferansen. Jeg anser det likevel som en mulighet at det kan bli i det minste delvis valg til Sentralkomiteen, hvis noen legger frem et slikt forslag. For diskusjonen på konferansen vil jo ikke bare bli ført inne i salen, men også utenfor den.

mover søke etter veier som fører til varig fred og internasjonalt samarbeid.

Også videre fremover vil forholdet til de andre sosialistiske landene bli prioritert i vår praktiske virksomhet. Samtidig vil vi konsekvent følge en linje som går ut på å utdype forholdet til utviklingslandene og den alliansefrie bevegelsen og føre en aktiv dialog og forhandlinger med representanter for myndighetene i andre land først og fremst på det viktigste området i verdenspolitikken – nedrustningsområdet. I løpet av årene med perestrojka har vi bedret eller for første gang opprettet forbindelser med et stort antall stater naboland og meget fjerne stater. Og de er ikke blitt ødelagt med noen. Også videre fremover vil vi forsøke å stevne i denne retningen.

Den kommunistiske bevegelse

SUKP anser seg selv som en organisk del av den kommunistiske verdensbevegelsen, som nå er inne i en vanskelig søking etter en vei frem til et nytt stadium i sin historiske utvikling. Og vi vil delta aktivt i denne søkingen – på grunnlag av full likestilling og gjensidig respekt. Det voksende internasjonale potensial som ligger i våre nye forbindelser med en rekke ulike typer samfunnskretter som rep-

resenterer verdens vitenskap og kultur, politiske partier innen andre ideologiske retninger – i første rekke sosialister, sosialdemokrater og arbeiderpartier og andre såkalte «venstre»-kretser og bevegelser. Vår solidaritet er den samme med arbeidsfolk i hele verden og med de som kjemper mot kolonialisme, rasisme og reaksjon.

Den sovjetiske utenrikspolitikken har, til tross for en del feil og feilgrep i fortiden, alt i alt hatt en enorm positiv betydning for landet, sosialismen og hele menneskeheten. Perestrojkaen har krevd en ny kvalitet på den, både i innhold og form. I liket med innenrikspolitikken må den reelt ta opp i seg partiets og folkets kollektive tenkning. Og det må tas operativt hensyn til ikke bare pågående, men også forutsigelige endringer. De objektive prosessene i verden og vare muligheter må bli gjenstand for stadige vitenskapelige og offentlige diskusjoner med deltakelse av allmennheten og dens organisasjoner. Kvaliteten på informasjonen om internasjonale spørsmål må heves skikkelig. Innenfor rammene av reformen av det sovjetiske politiske systemet må det etableres en effektiv, konstitusjonelt garantert mekanisme for en saklig og kvalifisert drøfting av internasjonale politiske spørsmål. (APNs oversettelse)

sjoner, i en tid der sivilisasjonens overlevelse er blitt det viktigste, verdensomfattende problem.

Dette konseptet er betinget av et voksende mangfold uten side-stykke i verden. Vi er vitne til at milliarder av mennesker som i århundrer har befunnet seg i den nasjonale bevisstheten stadig vokser, nå kommer aktivt med i den. Disse milliardene trer ut på den selvstendige historiske utviklingens arena under helt nye forhold. Og i en situasjon der den nasjonale bevisstheten stadig vokser, vil de nok sørge for å få et ord med i laget når de forsøker å finne frem til sine egne utviklingsveier.

I en slik situasjon er det en farlig overlevning fra tidligere tider når man med alle midler, til og med militære, forsøker å påtvinge andre et samfunnsystem, en livsform og en politikk. Suverenitet og uavhengighet, likestilling og ikke-innblanding er i ferd med å bli allment anerkjente normer for de internasjonale relasjoner, noe som i seg selv er en stor landevinning i det 20. århundre. A motsette seg valgfrihet, innebærer å motsette seg selve historiens objektive gang. Derfor er maktpolitikk i enhver form historisk passe.

Mindre krigsfare

Vi er med andre ord dypt overbevist om at den nye tenkningen og politikken som er basert på den på en riktig måte gjenspeiler vår tids presserende behov og krav. Den har avfødt et håp og åpnet veien for grunnleggende endringer i menneskehetens bevissthet.

På det viktigste spørsmålet som folk i Sovjetunionen først og

fremst er opptatt av, og som de gjerne vil høre en vurdering av etter tre års arbeid – om det har lyktes å minske faren for krig – kan vi svare et ubetinget ja.

Hvordan er så dette kommet til uttrykk? Først og fremst ved at aksene i det internasjonale liv er forflyttet fra konfrontasjon til samarbeid og gjensidig forståelse, til forhandlinger med utsikter til konkrete resultater, i første rekke når det gjelder masseødeleggelsesvåpnene. Forholdet mellom Sovjetunionen og USA er blitt bedre. Det er inngått en avtale om å fjerne kjernefysiske våpen. Den alleuropeiske prosessen er blitt aktivisert – på mellomstatlig og, særlig, samfunnsmessig nivå.

Afghanistan

Geneve-avtalen om tilbaketrekking av de sovjetiske troppene fra Afghanistan er blitt en viktig internasjonal milepæl når det gjelder å få i stand politiske løsninger på regionale konflikter, som innebærer en fare for verden i sin helhet, og som bremser nasjonenes fremskritt.

Fra denne partikonferansens talerstol vil jeg på vegne av partiet og folket enda en gang få uttrykke dyp takknemlighet overfor soldatene og offiserene og de sivile ekspertene – alle hvis skjebne er blitt berørt og rammet av denne krigen. Våre soldater trekker seg ut av Afghanistan etter ordre fra fedrelandet, som har utvist klokskap, og som i løpet av disse årene har ervervet seg ny politisk og moralsk erfaring og en dypere forståelse av dagens verden, med dens motsetninger og vanskeligheter på veien mot fremtiden.

Ungdom ut av statskirken

– Børre Knudsen og Ludvig Nessa er våre beste støttespillere. Vi opplever en strøm av henvendelser etter geriljaprestenes aksjoner. Særlig ungdom oppfatter at Kirken ikke tar skikkelig avstand fra Knudsens og Nessas ekle show.

Det er Preben Aavikslund, leder for Aksjon Ut av Statskirken, som sier dette. Tause prester oppfattes som Knudsens og Nessas støttespillere. I tillegg støtter svært mange prester de to aktivt, både med penger og underskriftskampanjer. Dette vil vi utnytte.

Aksjon Ut av Statskirken har hittil i år delt ut 25.000 utmeldingsbrosjyrer på norske skoler. Man vil nå følge opp Knudsens og Nessas aksjoner med utmeldingsannonser i riksavisene. Avskaffelse av statskirken og slutt på kristen forkynnelser i barnehager, skole og NRK er målet til Aksjon Ut av

Statskirken. Etter aksjonens beregninger vil nesten en halv million nordmenn stå utenfor Statskirken og frikirkene i 1990.

Ungdom lei av Kirken

Aksjon ut av Statskirken tror ungdom flest er lei av Kirken: – Unge har ikke den samme binding til Kirken som den eldre generasjon. De skjønner ikke hvorfor de skal være med i et kristent trossamfunn når de ikke er kristne, framholder Preben Aavitsland.

Aksjonens utmeldingsbrosjyre vender seg direkte til ungdom. – Du ble båret inn – gå ut på egne bein, heter det. Og ungdomsprofilen forsterkes av Tande-P. som mener at «Utmeldte gjør det med god samvittighet».

Statskirken oppløst før 2000?

– Statskirken overlever ikke det tyvende århundre. Grunnlaget for en folkekirke – det

SOMMERLUKKING
I
FALKEN FORLAG
4. juli – 25. juli

Vi søker lagerplass

i eller i nærheten av Oslo, ca. 150 m², tørt, god ventilasjon, med atkomst for lastebil med løft. Gulvet må bære inntil 200 tonn. Henvendelse Kristensen, tlf. (02)67 33 84

A/S All-Trykk



Innen år 2000 vil statskirken være en saga blott, mener Preben Aavitsland (bildet).

høye medlemstallet – er i ferd med å falle bort. Mange melder seg ut, men viktigere er de lave dåpstillene. Dåpen er jo innmelding i statskirken, sier Preben Aavitsland. Aksjonen har regnet ut at i 1990 vil hver fjerde førsteklasing ikke være kirkemedlem.

– I dag er det fullstendig akseptert å være kirke-utmeldt. Dette gjør det enklere for mange etternølere. For disse kan geriljaprestenes show være dråpen som får begeret til å flyte over, tror aksjonslederen.

Økonomikampanjen:

Fin runde igjen:
52.740 = 216.460 kroner hittil!

Landsoversikt

Fylke	Betalt før	Betalt nå	I alt	Kvote	%
Aust-Agder	3000	200	3200	6000	53
Buskerud	8020	3150	11170	59000	19
Finnmark	14250	4200	18450	102000	18
Hedmark	9100	5800	14900	28000	53
Hordaland	13830	1725	15555	48000	32
Møre og Romsdal	1470	0	1470	12000	12
Nordland	7300	2550	9850	66000	15
Nord-Trøndelag	2570	550	3120	34000	9
Oppland	4100	200	4300	24000	18
Oslo/Akershus	46540	14800	61340	221000	28
Rogaland	7410	2600	10010	16000	62
Sør-Trøndelag	5750	2100	7850	44000	18
Sogn og Fjordane	1800	250	2050	4000	51
Telemark	3700	2050	5750	24000	24
Troms	14270	1140	15410	32000	48
Vest-Agder	2050	1200	3250	8000	40
Vestfold	4460	6775	11235	12000	93
Østfold	13600	3250	16850	60000	28
Diverse	500	200	700	–	–
Sum	163720	52740	216460	800000	27

AUST-AGDER

ARENDALE: Bjørn Rud 200.

BUSKERUD

Åmot: Harald Berg 1200. KRØDERN: Harald Ovnerud 100. DRAMMEN: Odd Hansen 500. Walthers og Ann-Mari Meiring 350. HØNEFOSS: Ivar Hansen 1000.

FINNMARK

VADSØ: Gunlaug Henriksen 300. Trygve Hansen 100, Herdis Henriksen Greni 500. KIRKENES: Rita og Erling 200. VARDØ: Magnus Jørgensen 200. MEHAMN: Peder J. Hansen 200. HESSENG: Bjørn Hågensen 200. HAMMERFEST: NN 1900, Inger Wahl 200. ALTA:

Jostein Hansen 1000. BERLEVÅG: Bjarne Mathisen 300.

HEDMARK

ADALS BRUK: Kolbjørn Lie 100. TYRISTRAND: Reinholdt Olsen 200. BRUMUNDAL: Arne Østvoll 200. KOPPANG: Petter Iversen 100, Elsa Brenningen 100, Johan Amundsen 100. RENA: Kolbjørn Henriksen 100. SKARNES: Kirsten og Åge Lund 1000. VERMUND-SJØEN: Åsnes komm. Arbeiderlag 3000, Øystein Gransjøen 500. STORSJØEN: Petter Skogholt 100. LUNDASÆTER: Rolf Aasen 200. ELVERUM: Olav Petter Nohr 100.

HORDALAND

BERGEN: Tor Erik Rå 100, Olav J. Mjelde 100, Mona Schanche 75,

Olav Kirkeli 100, Kitty Kristensen 100. ELSE GREPP 100. KLEPESTØ: Odd Immerstein 200. ODDA: John Sørnes 100, Agnar Berg 500, Henry Espe 100. BJØRNDALSATRÆ: Magnus Storkersen 100. RØYKSUND: Harald Risanger 150.

NORDLAND

NORDSKOT: Martin Valen 200. ØRNES: Abel Notkevich 200. FINNEID: Lars Nordal 150. NARVIK: G. og P. Sandvik 1000, Leif Borgsø 1000.

NORD-TRØNDELAG

VERDAL: Arne Lillesand 100. LEVANGER: Anne og Odd S. Karlson 200. BANGSUND: Paul Petersen 250.

I 3. runde greide vi 27 % av målet på 800.000 kroner. Det resultatet kan vi være tilfreds med.

Mange takk for alle bidrag!

Vi ønsker alle Frihetens lesere god ferie og vel møtt til neste kvittering.

Hilsen FRIHETEN

OPPLAND

JAREN: Oddvar Bekkelund 100. JEVNAKER: Sigrid Olausen 100.

OSLO/AKERSHUS

NITTEDAL: Jan Herdal 1000. OSLO 1: Jon Steinhaugen 50, Anders Østby 900. OSLO 2: Siri Sverdrup Lunden 500, Torolf Solheim 100, Per Haakonsen 50. OSLO 5: F. Christoffersen 200, Paul Midtlyng 1000, Oddlaug S. Andersen 1000, Bjarne Murud 1000, Gjærdingen 100, Steinar Sagen 50. OSLO 6: Henry Knutsen 100, Gunnar Sæther 100. OSLO 9: Kirsten Berrum 1000, A. Bergstrøm 250. OSLO 11: Brenna 100. OSLO 12: Harald Sørensen 1000, Ellinor Bjarkøy 1000. GREFSEN/KJELSÅS: Øistein Larsen 100, Inga Lie 1000. SKEDSMO: Kaare J. Larsen 100, Wenche Aamodt 1000, Olav Gravlien 100. HASLUM: Sverre Hagen 150, Sverre Hagen 150. HELLEVIK: Orville Ekstrøm 200. KOLBOTN: Anna og Leif Brastad 1000. FJELLHAMAR: Gunnar Kristiansen 500. NANNESTAD: Odd Birger Nysveen 1000.

SOGN OG FJORDANE

EIKEFJORD: Magnhild Underlid 150. KYRKJÆTERØRA: Harald Midthaug 100.

SØR-TRØNDELAG

TRONDHEIM: Ella Hansen 100, Kristian Reitan 100, K. Rusten 100, Jalmar S. Nielsen 100, Ivar Wiggen 300. RØROS: Lidulf Ødegård 300, Rolf Wesselvold 300, Otto Bukkvoll 300. BJUGN: Bjarne Renå 200. ORKANGER: Kristoffer Sæther 100. RANHEIM: Frank Lauritsen 200.

TELEMARK

SKIEN: Frank Andersen 100, Ivar Rund 200, Solberg 200, Olaf Kjeldby 100, Ingrid Lund 200. DRANGEDAL: Jarl Bakken 200. PORSGRUNN: Valter Andersen 300, Trygve Halvorsen 250. EIDANGER: Helge Olsen 500.

TROMS

TROMSØ: Stian N. Brennskag 20, Lena B. Nettum 20, Kjell Brennskag 100. GIBOSTAD: Lisbeth og Bjørgvin Sivertsen 1000.

VEST-AGDER

MOSBY: O. Skottedal 100. KRISTIANSAND: Erik Sjøkvist 500, Einar Andersen 1000. VÅGSBYGD: Reidar Pjaarstad 100.



NÅ – ELLER ALDRI!

FERIETID ER VERVETID

Et lite pust fra Trøndelag i sommervarmen

– Det var da en voldsom start på sommerferien. Harald Reppesgård. Hele 5 nye abonnenter i et sprang! – Som overlege er jeg vant til å yte øyeblikkelig hjelp, også uten at det er av direkte medisinske årsaker. Det er skikkelige «Byliste-folk» jeg har vervet denne gangen, og flere skal det bli. Ferien må brukes til å verve nye abonnenter til FRIHETEN. Som bystyre-representant på Bylista kommer jeg alltid i diskusjon med folk, enten det er ferie eller ikke. Vi må ha vervekampanjen i bakhodet under slike diskusjoner. Utgangspunktet er bra for å få ut FRIHETEN nå etter SUKPs partikonferanse.

Folk jeg snakker med er nysgjerrig på hvordan disse vedtakene blir satt ut i livet.

– Reppesgård, det er ikke ofte vi leser om bylista i FRIHETEN. Hva kommer det av?

– Vi NKPerer er stort sett for slappe når det gjelder å skrive om det som skjer. Vi må satse på lokalkorrespondenter. Det behøver jo ikke å være lange artikler. Leserne er sikkert interessert i korte notiser om det som skjer i Trondheim.

Fra vår side lover vi bot og bedring både når det gjelder flere abonnenter og informasjon om Bylistas arbeid i Trondheim. Bylistas representanter utgjør den mest aktive gruppa i byen og det er sterke krefter som trekker i retning av listedannelse til stortingsvalget.



Utfordringen

Utfordringen

Asnes Kommunistiske Arb. lag betaler kr. 3000,- og utfordrer sine medlemmer til å betale kr. 500,- hver.

Følgende slutter seg til appellen:

- Jostein Hansen, Finnmark
- Arne Haugvaldstad, Rogaland
- Lisbeth og Bjørnvin Sivertsen, Troms
- Kisten og Age Lund, Hedmark
- Bjarne Murud, Oslo
- Oddlaug S. Andersen, Oslo
- Einar Andersen, Vest-Agder
- Anna og Leif Brastad, Akershus
- Jan Heedal, Akershus
- Erling Moe, Nordland
- K. Schanche og K. Dyrseth, Finnmark
- Markus Nordlie, Oppland
- Edel Marie Søndrol, Finnmark
- Age Fjell, Østfold
- Gunbjørg Sandberg, Buskerud

Penge-auksjon

De gamle pengesedlene vi fortalte om forrige tirsdag legges nå ut til auksjon.

- A: 2-krone 1949, 5-krone 1950 og 10-krone 1948 Bud kr 500,-
- B: 2-krone 1949 Bud kr 100,-
- C: 10-krone 1949 Bud kr 100,-

Har du lyst til å by på disse sedlene, kan du ringe telefon (02) 67 33 80. Auksjonen avgjøres innen utgangen av september.

Ny start!

Den tydeligste forandring ved denne ukes kvittering er at vi nå har hele årskvoten som beregningsgrunnlag. Det betyr at alle fylker har fått redusert sitt resultat vesentlig.

Vi har mottatt 25 nye abonnenter denne uken. Det er

Hordaland som øker sitt forsprang ytterligere, men Sør-Trøndelag har også gjort et bra hopp oppover i rekkene med 5 nye abonnenter. Ellers har Oslo, Buskerud og Østfold forbedret sine resultat.

Sentralstyret og landsstyret har også fått redusert sitt prosenttall og ligger nå på henholdsvis 50 % og 60 %.

Oversikten pr. 4.7.88

Hordaland	165	550 %
Sogn & Fjordane	3	75 %
Aust-Agder	4	66 %
Østfold	18	64 %
Oslo/Akershus	75	62 %
Rogaland	13	59 %
Hedmark	14	58 %
Finnmark	25	56 %
Sør-Trøndelag	14	50 %
Vestfold	6	37 %
Vest-Agder	2	33 %
Nordland	9	28 %
Telemark	6	27 %
Troms	6	25 %
Nord-Trøndelag	5	23 %
Oppland	5	23 %
Buskerud	6	20 %
Møre & Romsdal	1	13 %
Tilsammen	377	68 %

VESTFOLD

TVERRVED: Bevilgning 1000, Arne Heggeneset 500, laget 1000, Arne 500. TOLVSRØD: EB 100. HORTEN: Sveinung og Bjarne 300. TØNSBERG: Oddvar og John Ove 300, Anna Walter 500, Kåre Johansen 500. SVELVIK: Gudrun Steen 75. JERSØY: Oddvar Sollund 1000. BORGHEIM: Leif Hovden 1000.

ØSTFOLD

FREDRIKSTAD: John Olsen 500, Arnold Selnes 100, Tonny Wenneberg 100, Bjørn Kristoffersen 100. MOSS: Olaf Rasmussen 1000, Ingeborg Bergmann 50. HAFSLUNDSØY: Hans Halvorsen 100. SARPSBORG: E. Aakeberg 100. TISTEDAL: Irene og Ivan Backstrøm 300. SELLEBAK: Mathis Andersen 100. ASKIM: Torgrim Aarum 400, Borghild Murås 100. GRESSVIK: Håkon Reinertsen 200. SELLEBAKK: Gunnar Nesøen 100.

DIVERSE

Roald Hem 200.

INF-

inspeksjon

Washington: En gruppe amerikanske våpeneksperter har begynt sitt arbeide med å kontrollere de sovjetiske atomvåpenbaser i henhold til den såkalte INF-avtalen, opplyser en amerikansk tjenestemann. Samtidig er en sovjetisk ekspertgruppe kommet til USA for å begynne sitt tilsvarende arbeid der.

De amerikanske ekspertene skal begynne med inspeksjon av baser i nærheten av Moskva og Votinsk, mens sovjeterne begynner i delstaten Utha. I alt skal amerikanerne granske 133 baser i Sovjetunionen og Øst-Europa, mens sovjeterne skal kontrollere 26 baser i USA og Vest-Europa. (NTB-Reuter)

KAMPANJE TELEFON

02- 67 33 80 (Rolf)
INNBETALING
KAN GJØRES
PÅ POSTGIROKONTO:
5 18 83 62

ØKONOMI-KAMPANJE

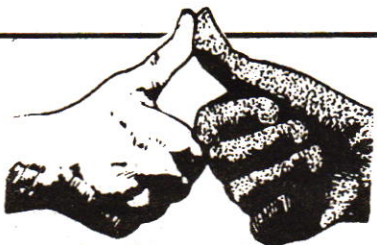
Avisa vil bringe kvitteringer over innbetalinger til FRIHETENs økonomikampanje hver 14. dag.

LØSSALG

Hele juli måned vil være nye løssalgsmedarbeidere ha sommerferie. Det er mange som har bestilt FRIHETEN for løssalg, og salget har etter rapportene å dømme, gått svært bra.

Men, vi mangler enda mange løssalgere for å kunne fylle målsettingen landsstyret har stilt. Bruk derfor sommerferien til å planlegge høstens gatesalg og ring eller skriv inn bestilling til FRIHETENs administrasjon.

Løssalget starter igjen lørdag 6. august. (Hiroshimadagen)



FRIHETEN

(02) 67 33 80 • 67 33 81

Postboks 3622, GB 0135 Oslo 1



Blitz og Lillevolden gjort til syndebukk

Budsjettvold i Oslo møter berettiget harme

Den hete forsommeren i Oslo har blitt innledet med enda hetere gatekamper og demonstrasjoner. Denne gangen er det de dramatiske nedskjæringene på Oslo-budsjettet, som nesten uten unntak rammer svake grupper, som har utløst de voldsomme protestene. Som ved tidligere anledninger spiller Blitz-aktivistene en viktig rolle i aksjonene og kommer i harde sammenstøt med politiet.

Av
BJØRN JOHANNESSEN

Dette har fått enkelte til å heve den moralske pekefingeren. «Blitzfolka er bare ute etter konfrontasjon med politiet» og Blitz er det umulig å samarbeide med» er noen av reaksjonene blant andre demonstranter hjemmehørende på venstresida. I en polemisk kommentar skriver Runar Todok i siste «Militærnektelsen» – For Blitz-folka har kampen med purken på ihuga masochistisk vis blitt en elitesport overordna målsettinger om å få fram politiske budskap. Todoks råd til oss andre er å skygge banen og finne andre å demonstrere sammen

med enn «profesjonelle amatører».

Todok har sikkert rett i mange av sine vurderinger når det gjelder Blitz. Likevel er det for enkelt å fordømme Blitz eller late som om miljøet ikke eksisterer. Enten vi liker det eller ei vil Blitz være med og sette sitt stempel på nær sagt alle framtidige demonstrasjoner såvel lovlige som ulovlige. Mange av Blitz-folkas aksjoner er viktige nok og har et politisk grunnlag som favner bredt. Istedenfor å holde seg borte fra gata burde de velmenende og «taktisk kloke» møte opp og forhindre at Blitz overtar banen og hele medieoppmerksomheten.

Hvis 15 000 hadde møtt fram for å demonstrere mot Oslo-budsjettet i borggården 22. juni, ville det vært politisk umulig for politiet å gå til stormangrep og rydde plassen. Da ville Blitz-ungdommen blitt nøytralisert, og hadde ikke fått muligheten til å dominere. Hvis det i tillegg var en del kjendiser blant de demonstrerende, som ikke har for vane å slåss med politiet, hadde det gitt demonstrasjonen ytterligere legitimitet. Det er vanskelig å forestille seg LO-leder Leif Haraldseth bli «tauet inn» i en politibil eller statsminister Gro Harlem Brundtland bli banket opp av terrorpoliti.

Uensartet miljø

Det er også farlig å skjære alle i Blitz-miljøet over en kam. Blitz er en svært sammensatt gruppe av personer med løsere eller fastere tilknytning. Ingen er i utgangspunktet interessert i slåsskamper med politiet. Blitz kan nok provosere, men provokasjonene slår ofte begge veier. Stein Lillevolden er dømt i byretten til fire måneders ubetinget fengsel for å «lede demonstrasjonene». Dommen er hårreisende på mer enn en måte. Blitz og andre politiske miljøer trenger ikke noen leder for å demonstrere. Når situasjonen tilsier det, følger folk trang og behov for å demonstrere uavhengig av en leder. Til tross for at flere tusen personer var tilstede under demonstrasjonene mot Weinberger og Thatcher, er det ingen andre enn Aftenposten-journalist Letvik som oppdaget at Lillevolden spilte en ledende rolle. Vitneutsagn fra de andre journalistene i byretten er betegnende: ingen av dem hadde lagt spesielt merke til Lillevolden før Aftenposten skrev om ham.

15 ansatte

15 personer er ansatt på heltid i ungdomskulturhuset Blitz med midler fra kommunens

Blitz-ungdommen rammes hardt av nedskjæringene på Oslo-budsjettet, og ønsker å gjøre folk oppmerksom på innsparingenes dramatiske konsekvenser. (Foto: Rolf Flatmo)

sysselsettingskontor. Dette kontoret har bystyreflertallet med Høyre, FrP og KrF nå nedlagt samtidig som støtten til Blitz er redusert med 300 000 kroner. Dette gjør Oslo-politikerne uten å blunke, og uten at ungdommen er tilbudt et alternativ. Samtidig har det kostet det offentlige rundt to millioner kroner å «holde Blitz-ungdom i sjakk». Pengene kunne vært anvendt på en langt mer fornuftig måte ved f.eks. å overføre midler fra ordenspolitiet til Kafe Blitz. Det er vel fortsatt slik at politiets hovedoppgave er å unngå bråk med fredelige midler og ikke lage bråk med voldsbruk? Dette ville være Willy Haugli og Ellen Holager Andenæs hitil beste gjerning for å forebygge og unngå bråk i hovedstaten.

Nå skal Blitz-huset rives. Byrådsleder Hans Svelland har lovet ungdommen et alternativ hus i Oslo. Men ungdommen i allaktivitetshuset har foreløpig ikke sett noe nytt hus, og de har aldri fått noe av Oslo kommune uten gjennom aktivitet og kamp for sine interesser. Nå er det krisestemning i Oslo, og Fremskrittspartiet har bramfritt erklært at «folk må betale sin kultur selv». I den atmosfæren er det uklokt å rive Blitz-huset. Det kan gjøre en fra før het sommer enda hetere.



NKP om nedskytingen: USA må straffe de ansvarlige!

– Hvis USAs myndigheter ikke tar et initiativ for å straffe de ansvarlige for nedskytingen av det iranske passasjerflyet over Hormuz-stredet, må vi gå ut fra at mordet på de 290 sivilflypassasjerene var en handling som har full støtte fra amerikanske myndigheter. President Reagans uttalelse om at dette var «en forståelig ulykke», virker uforståelig og kynisk, sier NKPs partileder, Kåre Andre Nilsen.

– USA har lenge kjørt et løp som har involvert landet som direkte krigsdeltaker i Gulfen. Første skritt var konsentrasjonen av luft- og sjøstridskrefter i området. Neste skritt var den tøylige ordren i fjor om at USA-fartøyer skulle forsvare seg mot alle fly eller skip som nærmet seg med «fiendtlige hensikter». Hvis ikke USAs myndigheter nå trekker seg ut av området, er det all grunn til å frykte det neste skrittet. Det er farlig for verdensfreden å la USA fortsette med å ta seg til rette som en politimann i det spente området, sier NKPlederen som legger til at det nå haster med å fa en slutt på den meningsløse krigen mellom Iran og Irak.

– Det er allerede ett år siden FNs sikkerhetsråd vedtok resolusjonen om forbud mot våpenleveranser til de to landene, men fortsatt er det en rekke land som er med på å selge vapen og holde krigen vedlike. Na ma FN-vedtaket respekteres, sier Kåre Andre Nilsen.

HJALMAR HJELPEMANN



Onkel Sam har skaffa seg varmesøkende raketter uten politisk styring. Lumske greier!